

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

DEPARTAMENT POLITYKI RODZINNEJ

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 461 60 60, fax +48 22 461 60 61
www.gov.pl/web/rodzina; e-mail: info@mrpips.gov.pl

DDP.II.053.147.1.2019.NK
(DSR-IV.821.1420.2019.MF)

Warszawa, 4 marca 2020 r.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870) w związku z petycją złożoną w dniu 11 grudnia 2019 r. zawierającą postulat wprowadzenia 1000 zł dla matek, które urodziły czwarte dziecko i nie mogą podjąć zatrudnienia z powodu sprawowania opieki nad tym dzieckiem do ukończenia przez nie 18 roku życia, uprzejmie informuję;

Rodziny z dziećmi na utrzymaniu mogą korzystać z pomocy państwa w postaci świadczeń pieniężnych, finansowanych z budżetu państwa, wypłacanych w szczególności na podstawie:

- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (program „Rodzina 500+),
- rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (program „Dobry start”),
- ustawy o świadczeniach rodzinnych (świadczenia rodzinne),
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (świadczenia z funduszu alimentacyjnego).

Program „Rodzina 500+”

Podstawową formę wsparcia rodzin wychowujących dzieci stanowi rządowy program „Rodzina 500+”.

Program „Rodzina 500+” to znacząca pomoc finansowa ze strony państwa adresowana do rodzin wychowujących dzieci, przyznawana w postaci **świadczenia wychowawczego** w wysokości 500 zł na dziecko w wieku do ukończenia 18. roku życia.

Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze na każde dziecko ma charakter powszechny i przysługuje niezależnie od dochodu rodziny.

Program „Dobry start”

Obok programu „Rodzina 500+”, kolejnym komponentem kompleksowej i długofalowej polityki rodzinnej, jest program „Dobry start”.

niepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Na podstawie ww. programu na uczące się w szkole dzieci w wieku od 7. do 20. r. życia (w przypadku dzieci niepełnosprawnych do 24. r. życia) przyznawane jest **świadczenie dobry start** w wysokości 300 zł jednorazowo na dziecko w związku z rozpoczynającym się rokiem szkolnym. Świadczenie dobry start przysługuje niezależnie od osiąganego dochodu.

Świadczenia rodzinne

Ponadto rodzicom posiadającym dzieci na utrzymaniu przysługuje wsparcie realizowane na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Podstawowym świadczeniem rodzinnym, o które mogą ubiegać się rodzice wychowujący dzieci jest zasiłek rodzinny.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko: 18. roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo do 24. roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Obecnie wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 95 zł na dziecko do ukończenia 5 roku życia;
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Warunkiem uzyskania prawa do pobierania zasiłku rodzinnego jest spełnienie kryterium dochodowego, które wynosi 674 zł miesięcznie na osobę w rodzinie lub 764 zł, jeśli członkiem rodziny jest niepełnosprawne dziecko.

Zasiłek rodzinny przyznawany jest co do zasady na roczny okres zasiłkowy trwający od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego.

Osoby, którym przyznano prawo do zasiłku rodzinnego, mogą ubiegać się także o **dotatki do zasiłku rodzinnego**.

Należy podkreślić, że dodatki do zasiłku rodzinnego, przysługują osobom, które spełniają przesłanki do zasiłku rodzinnego (w tym ww. kryterium dochodowe) i dodatkowo ustawowe przesłanki dla każdego dodatku do zasiłku rodzinnego.

Osoby, którym przyznano prawo do pobierania zasiłku rodzinnego, mogą ubiegać się także o następujące **dotatki do zasiłku rodzinnego**:

- **dotatek z tytułu urodzenia dziecka** - 1000 zł jednorazowo,
- **dotatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej** - 95 zł miesięcznie na każde trzecie i każde kolejne dziecko w rodzinie uprawnione do zasiłku rodzinnego,
- **dotatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka** (193 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci, w przypadku dzieci niepełnosprawnych kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł, nie więcej niż o 160 zł na wszystkie dzieci),
- **dotatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego** - 400 zł miesięcznie co do zasady przez okres 24 miesięcy,
- **dotatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego** - 90 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 5 roku życia lub 110 zł miesięcznie na dziecko pomiędzy 5 a 24 rokiem życia,
- **dotatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego** - przysługuje raz w roku szkolnym w wysokości 100 zł na dziecko,

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

- **dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania**
– przysługuje:
  - w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności - w wysokości 113 zł miesięcznie na dziecko albo
  - w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej - w wysokości 69 zł miesięcznie na dziecko.

Świadczeniami niezależnymi od prawa do pobierania zasiłku rodzinnego są:

1. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowe)

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1000 zł uzależniona jest od spełnienia kryterium dochodowego, które wynosi 1 922 zł netto na osobę w rodzinie i od pozostawania kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

2. Zapomoga uchwalona w drodze uchwały przez gminę na podstawie art. 22a

Zapomoga uchwalana i wypłacana przez gminę z jej środków własnych. Gmina sama decyduje, czy będzie dodatkowo realizować tego rodzaju świadczenie, ustala kryteria nabycia prawa do świadczenia oraz jego wysokość.

3. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje rodzicom, którzy z powodu swojej sytuacji zawodowej nie mogą skorzystać z zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego (przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego). Ze wsparcia tego korzystają przede wszystkim osoby bezrobotne, studenci oraz pracujący na umowę o dzieło. Świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000 zł miesięcznie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego i przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka w wysokości 1000 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia wieloraczków ten okres może być wydłużony nawet do 71 tygodni.

Dodatkowo, w ramach świadczeń rodzinnych realizowane są **trzy rodzaje świadczeń opiekuńczych:**

- **zasiłek pielęgnacyjny** – adresowany do osób niepełnosprawnych, od 1 listopada 2019 r. w wysokości 215,84 zł miesięcznie, przysługuje bez względu na osiągnięty dochód niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz osobie, która ukończyła 75 lat. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia.

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobom uprawnionym do dodatku pielęgnacyjnego w ramach świadczenia emerytalno-rentowego;

- **świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy** – adresowane do osób sprawujących opiekę nad niepełnosprawnym członkiem rodziny (nie można pobierać obu świadczeń łącznie).

Świadczenie pielęgnacyjne - w wysokości (od 1 stycznia 2020 r.) 1830 zł miesięcznie, niezależnie od osiąganego dochodu, przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną oraz innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, którzy sprawują opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem, jeżeli niepełnosprawność dziecka powstała nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Specjalny zasiłek opiekuńczy – w wysokości 620 zł miesięcznie przysługuje osobom niepodlegającym lub rezygnującym z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny bez względu na wiek powstania niepełnosprawności. W praktyce, specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, które nie spełniają warunków otrzymywania świadczenia pielęgnacyjnego, tj. przede wszystkim ww. warunku daty powstania w dzieciństwie niepełnosprawności osoby wymagającej opieki. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje po spełnieniu kryterium dochodowego, które wynosi 764 zł miesięcznie w przeliczeniu na osobę w rodzinie osoby sprawującej opiekę i osoby wymagającej opieki.

Do systemu świadczeń rodzinnych wprowadzono również możliwość przyznania przez gminę **dodatкового świadczenia na rzecz rodziny**. Gmina, biorąc pod uwagę lokalne potrzeby swoich mieszkańców w zakresie świadczeń na rzecz rodziny, może w drodze uchwały podjętej przez radę gminy, ustanowić świadczenia na rzecz rodziny. Decyzja o tym, czy oraz w jakiej wysokości wprowadzić takie dodatkowe, świadczenie, należy do wyłącznej właściwości rady gminy. Świadczenie to finansowane jest ze środków własnych gminy.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przysługują **świadczenia z funduszu alimentacyjnego**. Jednym z podstawowych warunków przyznania prawa do ww. świadczeń jest spełnienie kryterium dochodowego, które wynosi 800 zł netto na osobę w rodzinie. Świadczenia przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Osobie uprawnionej świadczenie przysługuje do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Ww. świadczenia wspierające rodziny z dziećmi są przyznawane na wniosek strony. ~~Realizacją zadań związanych z rozpatrywaniem wniosków, w tym oceną wszystkich występujących w indywidualnej sprawie okoliczności dotyczących ustalania prawa do ww. świadczeń zajmuje się gminny organ właściwy, czyli wójt, burmistrz, prezydent miasta lub upoważniony kierownik/pracownik ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki~~

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

organizacyjnej gminy, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się, który wydaje w indywidualnej sprawie rozstrzygnięcie.

Wszelkie, szczegółowe i wiążące informacje na temat powyższych świadczeń strona może uzyskać w ww. gminnym organie właściwym.

Jednocześnie informuję, że nie są prowadzone prace nad wprowadzeniem kolejnego świadczenia, które zgodnie z Pana postulatem przysługiwało by na dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia i które w istocie powielaloby istniejące już świadczenie – świadczenie wychowawcze przyznawane w ramach programu „Rodzina 500+”.

Dyrektor
Departamentu Polityki Rodzinnej
Olgierd Podgórski

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI